

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
охорони здоров'я України
10 листопада 2022 року № 2016

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
10 січня 2023 року за № 39/39095

ПОЛОЖЕННЯ
про деякі заходи післядипломної освіти та безперервного професійного
розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем
(короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і
фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства

I. Загальні положення

1. Це Положення врегульовує основні засади здійснення деяких заходів післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства (далі – фахівці з медичною та фармацевтичною освітою).

2. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:
спеціалізація – профільна спеціалізована підготовка з метою набуття особою здатності виконувати завдання та обов'язки, що мають особливості в межах спеціальності;

тематичне удосконалення – набуття нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей фахівців з медичною та фармацевтичною освітою у межах професійної діяльності.

Інші терміни вживаються у цьому Положенні у значеннях, наведених в Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту» та у Положенні про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725.

3. Цикли спеціалізації, цикли тематичного удосконалення здійснюються закладами післядипломної освіти, структурними підрозділами з післядипломної освіти закладів фахової передвищої/вищої освіти, що здійснюють підготовку здобувачів освіти у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» (далі – заклади фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти).

4. Інші заходи безперервного професійного розвитку проводяться відповідно до законодавства.

II. Проходження циклів спеціалізації

1. Спеціалізація проводиться на циклах спеціалізації в закладах фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти.

2. Фахівцям з медичною та фармацевтичною освітою, які закінчили навчання на циклах спеціалізації та успішно пройшли підсумкове оцінювання, видається свідоцтво про проходження спеціалізації за формою згідно з додатком 1 до цього Положення.

3. Проходження циклів спеціалізації передбачає обов'язкову особисту участь фахівців з медичною та фармацевтичною освітою у місці їх проведення та/або дистанційну участь в режимі реального часу.

4. Теоретичні заняття передбачають обов'язкову особисту участь фахівців з медичною та фармацевтичною освітою у місці їх проведення та/або дистанційну участь в режимі реального часу (дистанційне навчання становить не більше 50 % всього циклу навчання), а практичні і лабораторні заняття – передбачають лише особисту присутність фахівців з медичною та фармацевтичною освітою в симуляційно-тренінгових (тренінгових) центрах закладів фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти, а також в закладах охорони здоров'я.

5. Фахівець з медичною та фармацевтичною освітою має право проходити спеціалізацію з кількох спеціальностей за наявності виробничої необхідності.

6. Фахівець з медичною та фармацевтичною освітою, який не працював більше п'яти років за спеціальністю і бажає відновити медичну чи фармацевтичну практику, проходить у закладах фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти цикли спеціалізації (повторної).

III. Проходження циклів тематичного удосконалення

1. Цикли тематичного удосконалення передбачають удосконалення професійних знань і навичок шляхом навчання за професійними навчальними програмами з метою оновлення наявних та отримання нових теоретичних і практичних знань.

2. Проходження циклів тематичного удосконалення передбачає обов'язкову особисту участь медичного та/або фармацевтичного працівника у місці їх проведення та/або дистанційну участь в режимі реального часу.

Цикли тематичного удосконалення можуть проводитись у формі виїзних циклів, що передбачає проведення тематичного удосконалення шляхом виїзду на місце поза закладами фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти, яке забезпечене необхідним ресурсним оснащенням відповідно до навчальних програм, за заявками закладів охорони здоров'я, та передбачає особисту участь фахівця з медичною або фармацевтичною освітою.

3. Програми циклів тематичного удосконалення повинні відповідати принципам доказової медицини, галузевим стандартам у сфері охорони здоров'я та вимогам до компетентностей, передбачених кваліфікаційними характеристиками працівників охорони здоров'я.

4. Тривалість циклу тематичного удосконалення визначається навчальним планом і програмою циклу тематичного удосконалення та становить від 45 до 75 навчальних годин.

5. Навчальні плани і програми циклів тематичного удосконалення розробляються закладами фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти та затверджуються педагогічною радою/вченою радою цих закладів.

6. Фахівцям з медичною та фармацевтичною освітою, які закінчили навчання та успішно пройшли підсумкову атестацію, видається посвідчення за формою згідно з додатком 2 до цього Положення.

IV. Планування циклів спеціалізації та циклів тематичного удосконалення

1. Планування циклів спеціалізації та циклів тематичного удосконалення фахівців з медичною і фармацевтичною освітою передбачає визначення потреб в отриманні спеціалізації та проходженні циклів тематичного удосконалення.

2. Заклади фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти розміщують перелік назв циклів спеціалізації і тематичного удосконалення на вебсайтах своїх закладів.

3. Заклади охорони здоров'я, а також медичні сестри – фізичні особи-підприємці або медичні сестри, які працюють у фізичних осіб-підприємців за трудовим договором, подають до закладу фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти інформацію про потребу в післядипломній підготовці або в проходженні циклів тематичного удосконалення для фахівців з

медичною і фармацевтичною освітою.

4. На підставі поданої інформації заклади фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти складають календарно-тематичні плани на рік, погоджують їх на засіданні педагогічної ради/вченої ради закладу та подають до структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, які видають наказ щодо післядипломної підготовки фахівців з медичною та фармацевтичною освітою на наступний рік.

5. Відповідно до календарно-тематичних планів заклади фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти направляють путівки за формою, згідно з додатком 3 до цього Положення, на наступний рік у заклади охорони здоров'я до 01 грудня поточного року.

6. Заклади фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти у строк до 15 лютого щороку направляють до структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської, Севастопольської міських державних адміністрацій та до Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим річні звіти про виконання обсягів регіонального замовлення.

V. Направлення і зарахування фахівців з медичною та фармацевтичною освітою на цикли спеціалізації і цикли тематичного удосконалення

1. Направлення фахівців з медичною та фармацевтичною освітою на цикли спеціалізації і цикли тематичного удосконалення здійснюється за путівками закладів фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти.

2. Після одержання путівки керівник закладу охорони здоров'я або фізична особа-підприємець, де працює фахівець з медичною чи фармацевтичною освітою, який направляється на цикл, видає наказ про відрядження цього працівника.

3. Фахівець з медичною чи фармацевтичною освітою, який прибув у заклад фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти, перед проходженням циклу спеціалізації та циклу тематичного удосконалення пред'являє:

- путівку на навчання;
- копію наказу про направлення на курси;
- паспорт (паспорт у формі пластикової картки типу ID-1, е-паспорт);
- диплом або завірену копію диплома про закінчення закладу вищої або фахової передвищої освіти;

свідоцтво про проходження спеціалізації, посвідчення про проходження циклів тематичного удосконалення (за наявності).

4. Фахівець з медичною чи фармацевтичною освітою заповнює особисту картку слухача, дані якої звіряються з пред'явленими документами і разом з даними путівок використовуються для обліку і складання звіту закладами фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти.

5. Особиста картка слухача включає такі відомості:
назва циклу;
прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);
найменування закладу фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти, рік його закінчення, спеціальність;
відомості про диплом, дата та номер диплому, дата видачі;
посада та місце працевлаштування, населений пункт, область.

6. Зарахування фахівців з медичною та фармацевтичною освітою на цикли спеціалізації і цикли тематичного удосконалення оформлюється наказом закладу фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти.

VI. Заповнення й видача документів фахівцям з медичною та фармацевтичною освітою, які закінчили цикли спеціалізації і цикли тематичного удосконалення

1. Фахівцям з медичною та фармацевтичною освітою, які успішно закінчили навчання на циклах спеціалізації, видається свідоцтво про проходження циклу спеціалізації, а на циклах тематичного удосконалення, закладом фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти видається посвідчення про проходження циклу тематичного удосконалення (вноситься відповідний запис у посвідчення).

2. Свідоцтво про проходження циклу спеціалізації або посвідчення про проходження циклу тематичного удосконалення підписуються керівником закладу фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти, в якому відбувалося навчання, та скріплюється печаткою такого закладу (за наявності).

3. Для реєстрації свідоцтв про проходження циклу спеціалізації, або посвідчень про проходження циклу тематичного удосконалення, що видаються фахівцям з медичною та фармацевтичною освітою, ведеться журнал, в який вносяться такі дані:

порядковий реєстраційний номер;
дата видачі документа;
прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фахівця з медичною або фармацевтичною освітою, який отримує посвідчення;

підпис медичного або фармацевтичного працівника, який отримує посвідчення.

4. У разі невиконання навчального плану та програми циклу, а також у випадку невиконання слухачем умов договору про надання освітніх послуг, слухач відраховується наказом керівника закладу фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти з видачею відповідної довідки з зазначенням причини відрахування.

**Генеральний директор
Директорату медичних
кадрів, освіти і науки**

Сергій УБОГОВ